

Yritysten kiertotalousbarometri

Tiina Karppinen
Suomen ympäristökeskus
Kisu-kahvit
15.2.2024

Kuva: AdobeStock

materialtkiertoon.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

[Linkki raporttiin](#)

Tausta

Barometrit ovat osa Kiertotalouden strategisen ohjelman määrittelemää kiertotalouden seurantaa

Miksi?

- Kiertotaloussiirtymällä on vaikutuksia ihmisten arkeen ja yritysten toimintaan – toiminnan on myös muututtava, jotta siirtymä voi tapahtua
- Seurantaan tarvitaan myös kokemuseräistä tietoa

Miten?

- Tavoitteena kehittää seurantatyökalu, joka mittaa monipuolisesti yritysten ja kansalaisten kiertotalouden tuntemusta, toimia ja asenteita
- Barometrit toteutettu nyt ensimmäistä kertaa, tavoitteena että barometria toistettaisiin jatkossa määrävuosin (esim. 4 vuoden välein)
- Barometrit on suunniteltu yhteistyössä YM:n, TEM:n, Sitran ja Tilastokeskuksen kanssa, suunnittelussa apuna aiemmat vastaavat kotimaiset ja kansainväliset selvitykset
- Tulosraportti julkaistaan tammikuussa

Yritysbarometrillä seurataan yritysten kiertotaloustoimenpiteitä ja -asenteita

Barometrin tavoitteena on tuottaa tietoa yrityskentän muutoksista:

- kiertotalouden tuntemus yrityksissä
- kiertotalouden merkitys yrityksille
- kiertotalouteen liittyvät toimenpiteet ja liiketoiminta
- tulevaisuuden suunnitelmat kiertotalouden suhteen
- kiertotalouden vaikutukset yrityksille

Yritysbarometrin toteutus

Kohderyhmänä kaikki Suomen yritykset
(pois lukien maatalous, metsätalous ja kalatalous)

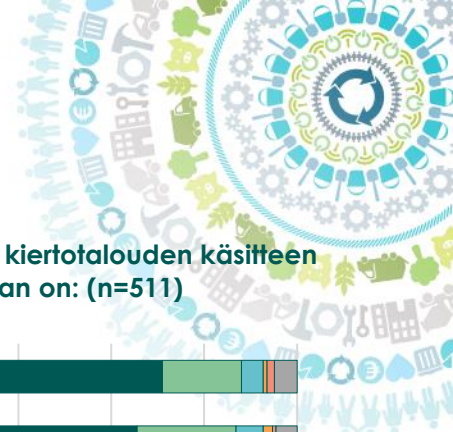
- Push-to-web-kysely yritysrekisteristä poimituille 5 000 yritykselle
- Lisälähetys Taloustutkimuksen yrityspaneelista 1 431 yritykselle
- Toteutus: tammi-maaliskuu 2023
- Vastausmahdollisuus suomeksi ja ruotsiksi
- Hyväksytyjä vastauksia n=511, vastauksien osuus 8 %
- Aineistossa ylliedustettuna suuret yritykset ja teollisuus

Kiertotalouden tunnettuus yrityksissä

Kiertotalous on yrityksille tuttua

- 91 % vastaajista kertoi, että kiertotalouden termi on vähintään jonkin verran tuttu
- Kiertotalouden kannalta tärkeintä tuotteiden suunnittelu kestäviksi ja kierrätettäviksi
- Vähiten tärkeää tuotteiden korvaaminen palveluilla ja jakamistalous

Arvioi asteikolla 1–5, miten merkittävää kiertotalouden käsitteen kannalta näkemyksesi mukaan on: (n=511)

■ 5 Erittäin merkittävää
■ 3 Jonkin verran merkittävää
■ 1 Ei lainkaan merkittävää

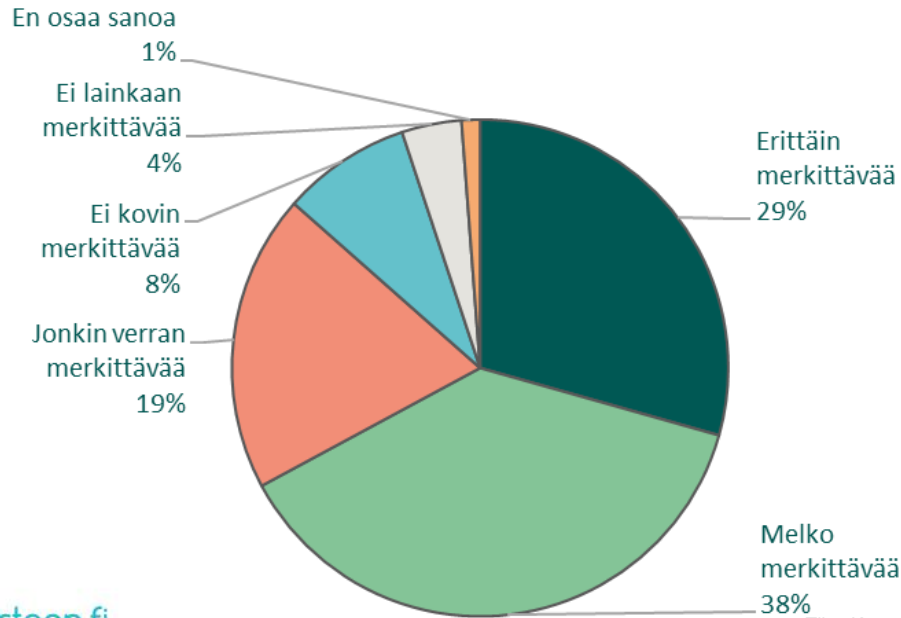
■ 4 Melko merkittävää
■ 2 Ei kovin merkittävää
■ En osaa sanoa

Kiertotalous näkyy yritysten arvoissa

- Suurimmalle osalle vastaajista kiertotalous on vähintään melko merkittävää
- Ei kovin tai ei lainkaan merkittäviksi arvioi noin 12 % vastaajista

Kuinka merkittävää kiertotalous on yrityksenne arvoille?
(n=511)

Yritysten kiertotaloustoimet

Mitkä seuraavista kiertotalouteen liittyvistä toimista ovat osa yrityksenne liiketoimintaa? (n=511)

Kiertotalousteot eivät ole yleisiä

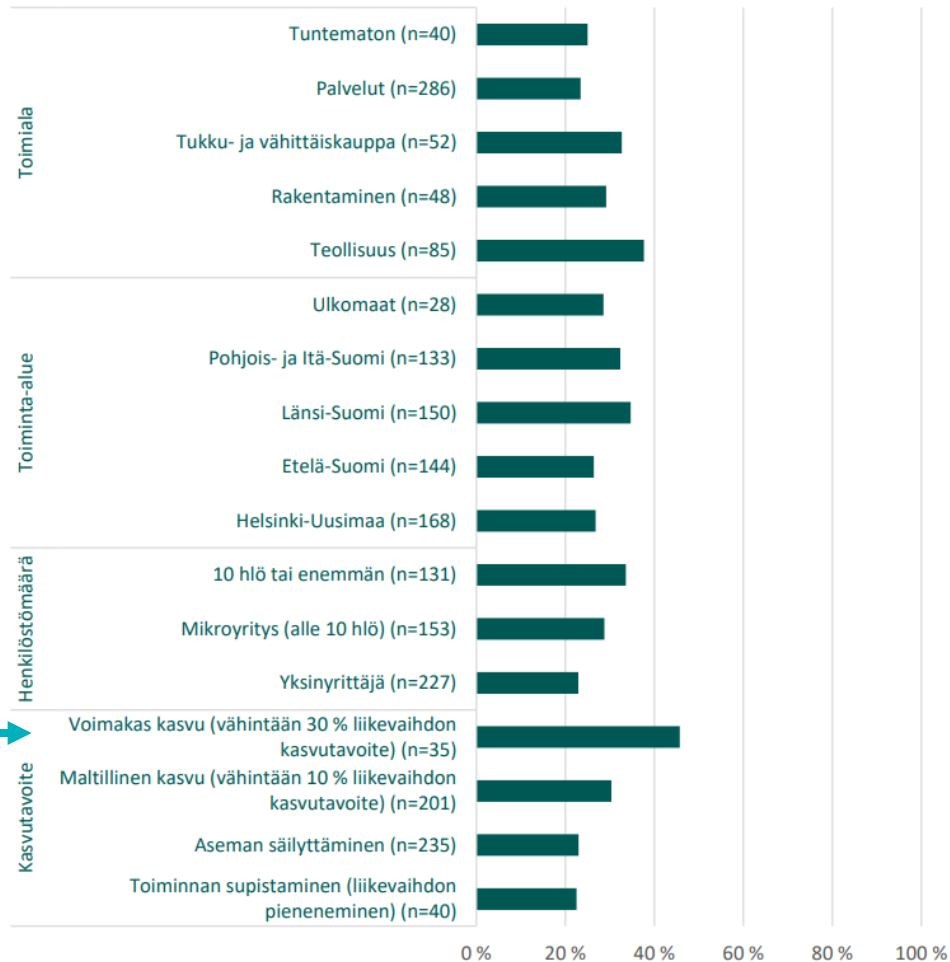
- Yleisimmät kiertotaloustoimenpiteet liittyvät jätteisiin ja energiaan
- 83 % lajittelee yhdyskuntajätteitä
- Kysymyksissä painottuvat materiaalivirrat

Kiertotalouden mukainen suunnittelu

- Voimakasta kasvua tavoittelevat yritykset olivat muita useammin huomioineet kiertotalouden tuotesuunnittelussa

Tuotteemme tai palvelumme on suunniteltu kiertotalouden periaatteiden mukaisesti

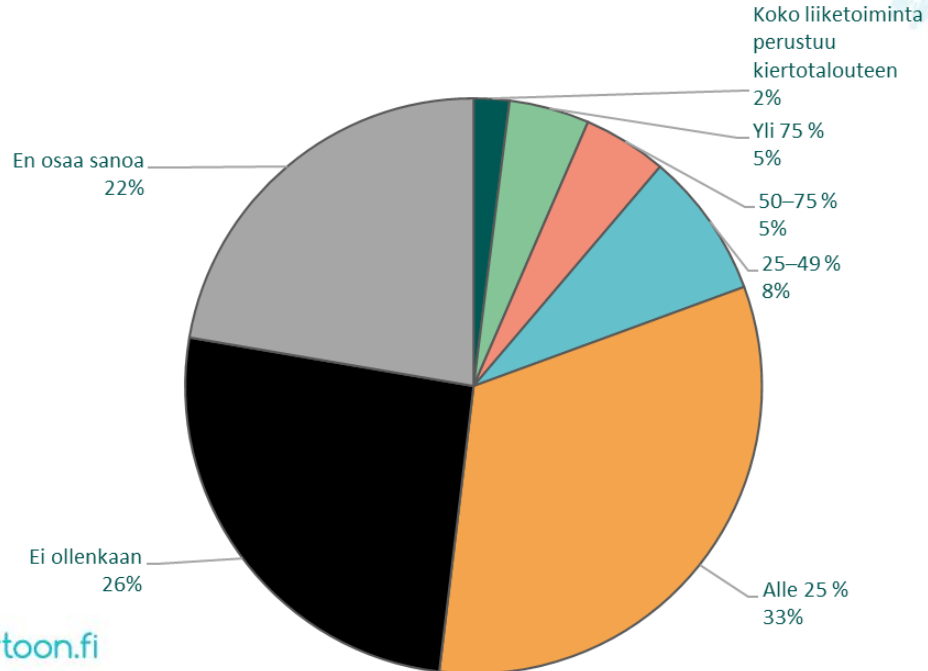

Kiertotalous yritysten liikevaihdossa

Liikevaihdossa luotetaan lineaaritalouteen

Kuinka suuri osa yrityksenne liikevaihdosta perustuu kiertotalouteen?
(n=511)

- Suurin osa vastaajista arvioi, että kiertotalousliikevaihdon osuus on 0–25 %
- Täysin kiertotalousyrityksiä noin 2 %
- Arviointi hankalaa esim. palveluyrityksille

Toimialojen välillä eroja kiertotalousliikevaihdossa

- Teollisuuden toimialalla oli enemmän yrityksiä, joiden liiketoiminnasta yli puolet pohjautui kiertotalouteen
- Palvelualalla useammin yrityksiä, joiden liiketoiminta ei liittynyt kiertotalouteen

Kuinka suuri osa yrityksenne liikevaihdosta perustuu kiertotalouteen?

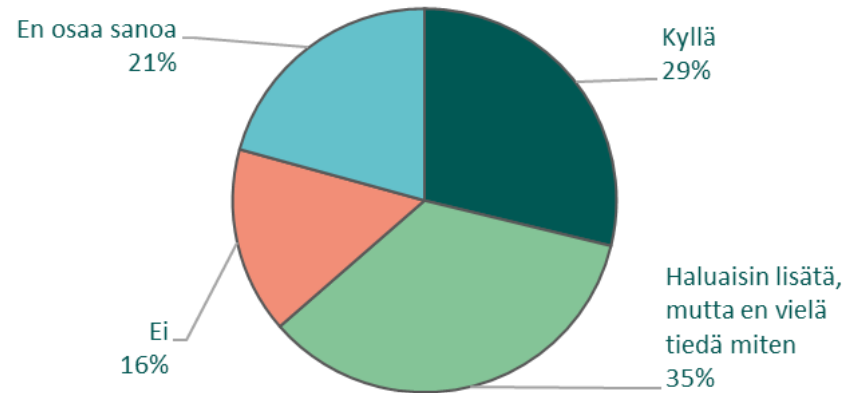
Tulevaisuuden suunnitelmat

Intoa kiertotaloussiirtymään löytyy

Aiotteko lisätä kiertotalouden osuutta yrityksenne liiketoiminnassa seuraavan 5 vuoden aikana? (n=511)

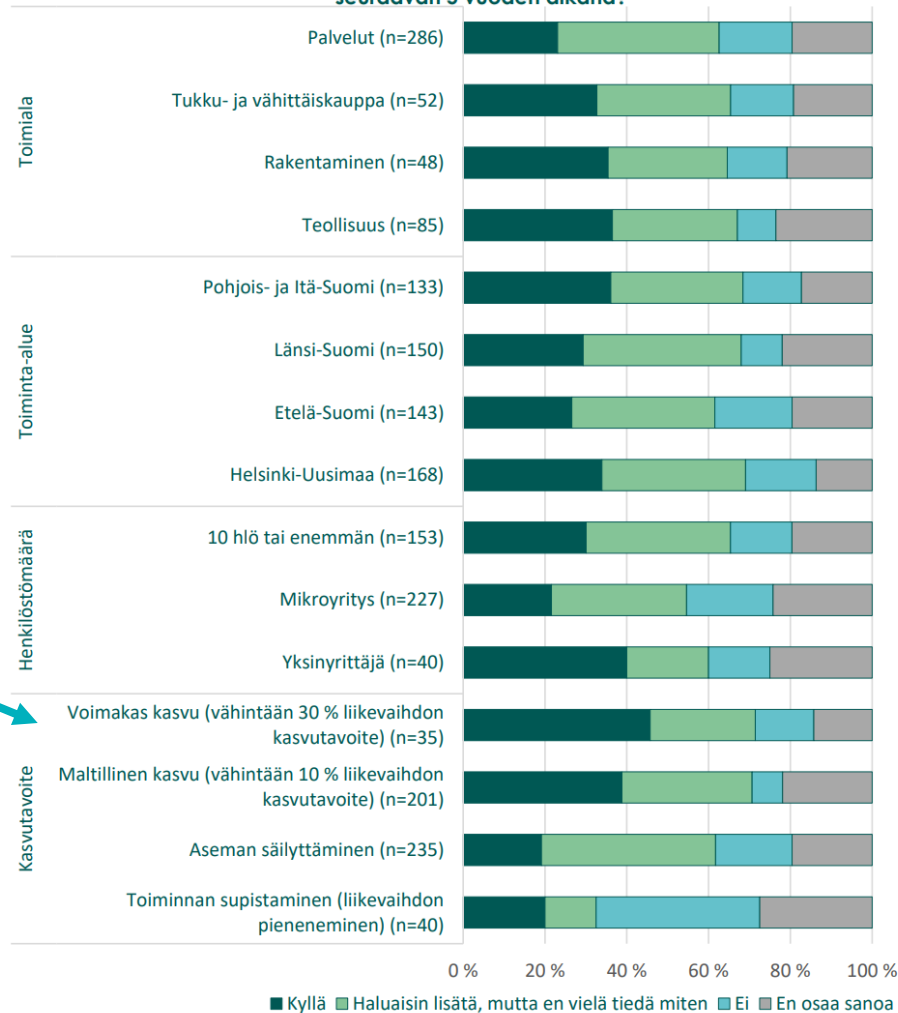
- Suurin osa halusi lisätä kiertotalouden osuutta liikevaihdossa, mutta ei tiedä, miten (35 %) tai aikoo lisätä (29 %) lähitulevaisuudessa

Kasvutavoite selitti kiertotaloussuunnitelmia

- Voimakasta kasvua tavoittelevissa yrityksissä aiottiin useammin lisätä kiertotalouden osuutta (46 % vastaajista) ja toimintaa supistavissa ei
- Tiedontarve näytti olevan suurinta palvelualalla ja asemansa säilyttämiseen pyrkivillä yrityksillä

Aiotteko lisätä kiertotalouden osuutta yrityksenne liikevoiminnassa seuraavan 5 vuoden aikana?

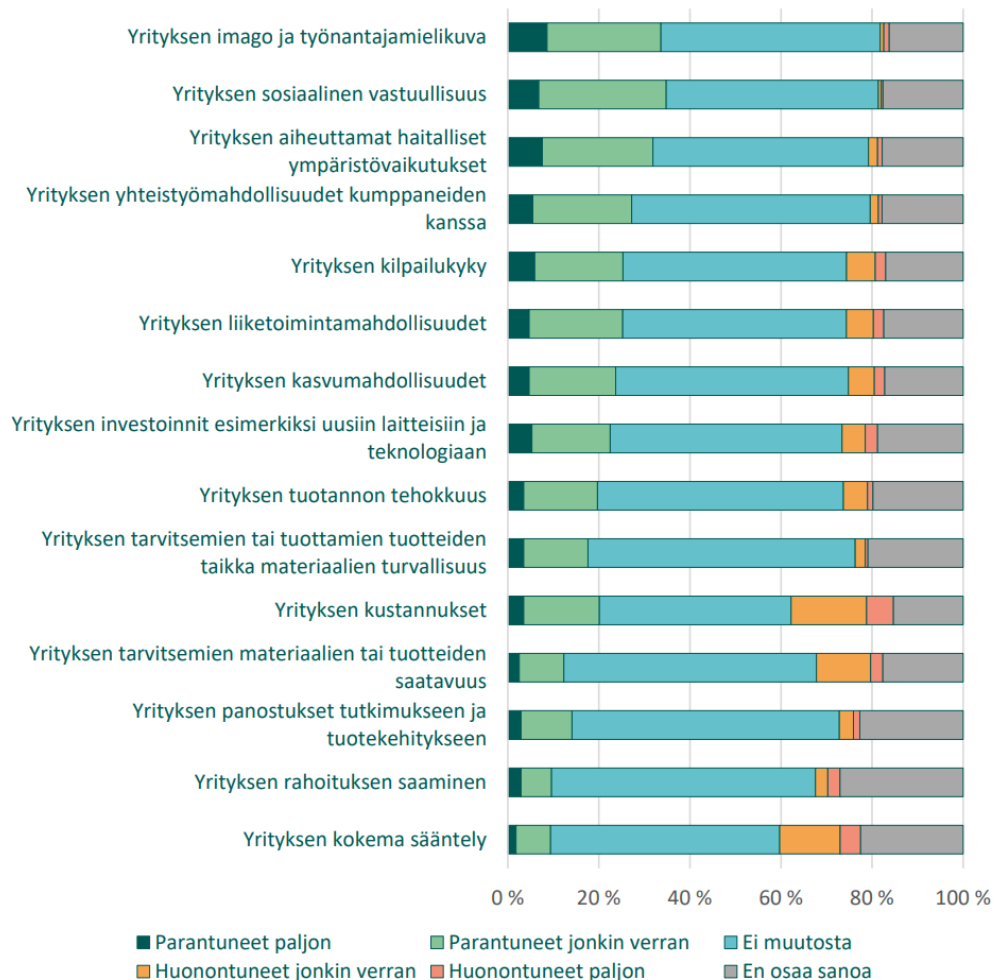

Kiertotalouden vaikutukset yritysten toimintaan

Kiertotalouden vaikutukset vähäisiä

- Suurin osa vastaajista koki, ettei kiertotaloussiirtymä ole aiheuttanut muutoksia yrityksensä kannalta tai ei osannut arvioida vaikutuksia kumpaankaan suuntaan
- Eniten positiivisia vaikutuksia koettiin imagoon ja vastuullisuuteen liittyvissä asioissa ja eniten negatiivisia vaikutuksia kustannuksissa ja sääntelyssä

Ovatko seuraavat asiat huonontuneet, parantuneet vai pysyneet ennallaan kiertotalouden vaikutuksesta? (n=511)

Johtopäätökset

Kiertotalous tunnetaan, mutta tekoja tarvitaan lisää

- Kiertotalous ymmärretään terminä ja sitä pidetään yritysten arvojen kannalta tärkeänä asiana
- Konkreettisista teoista yleisintä oli jätteiden lajittelu
- Vastajaat olivat halukkaita lisäämään kiertotalouteen kytkeytyvää liiketoimintaa
- Monet yritykset kaipasivat kuitenkin tietoa konkreettisista keinoista kiertotalousliiketoiminnan vahvistamiseksi

Kiitos!

Tiina Karppinen (tiina.karppinen@syke.fi)
Kati Pitkänen (kati.pitkanen@syke.fi)
Suomen ympäristökeskus

Kuva: Los Muertos Crew, Pexels (CC)

materiaalitkiertoon.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

[Linkki raporttiin](#)